

8. Má uhlíková stopa¹¹

Cíl: Studenti si vypočítají osobní uhlíkovou stopu a dají si do souvislosti svůj osobní (rodinný) životní styl a jeho vliv na uhlíkovou stopu. Hledají způsoby, jak mohou svou uhlíkovou stopu snížit.

Čas: 45 min

Pomůcky: přístup k PC a internetu pro každého studenta, sešit

Postup: Na stránkách www.hraozemi.cz si studenti vypočítají svou ekologickou stopu. Na stránkách <https://www.uhlikovastopa.cz> je k dispozici kalkulačka osobní (nejen) uhlíkové stopy, na základě které si studenti vypočítají svou uhlíkovou stopu.

Hodnotí se oblasti: bydlení, doprava, spotřeba, potraviny, odpady. Po celkovém výpočtu mohou pokračovat v možnosti svou stopu zredukovat - tzv. offsetovat, mohou si o tom udělat i zápis.

Zhodnocení před reflexí: Pedagog může doplnit informaci o Dni překročení - kdy, v jaký den, daná země (stát) překročí svůj planetární limit. Dobré je srovnání s ostatními zeměmi.

Earth overshoot day (Den překročení) je den, kdy se pro daný rok vyčerpaly přírodní zdroje, které naše planeta vyprodukuje za jeden rok a žijeme vůči Zemi na dluh.

<https://www.overshootday.org/content/uploads/2021/03/Country-Overshoot-Days-2021-lg.png>

- Není zde uvedena ČR ani Slovensko, ale dá se odhadnout podle např. Německa, Slovinska. Studenti mohou tipovat. Též mohou zjistit, jaké datum overshootday je pro daný rok.
- ČR: 17. 4. 2021
- SK: 13. 5. 2021
- celosvětový: 29. 7. 2021

V roce 2021 připadá Den překročení Země na 29. července, což znamená, že využíváme zdroje 1,7 Země. Od tohoto data jsme v roce 2021 žili do konce roku na Zemi "na dluh". Brali jsme dál zdroje, které planeta není schopna již během roku zregenerovat.

Reflexe: Byla vaše uhlíková stopa vysoká nebo nízká? Přesahuje český průměr, nebo naopak? Co vás překvapilo? Kolik planet bychom potřebovali, kdyby každý žil tak, jako já? Co můžete pro její redukci udělat? Pro co byste byli ochotni se v reálném životě rozhodnout?

Infotext:^{12,13,14}

Uhlíková stopa je součástí ekologické stopy a ukazuje nám, jak naše produkce a spotřeba souvisí s emisemi skleníkových plynů. Za ČR vyhodnocuje a sleduje emise skleníkových plynů Český hydrometeorologický ústav. Přehledně naleznete tyto informace zveřejněny na stránkách České informační agentury CENIA nebo na webu Fakta o klimatu. Průměrná uhlíková stopa ČR je asi 12 t CO₂ e/ob/rok. Výpočet uhlíkové stopy se obvykle člení na oblasti: bydlení, doprava, spotřeba, potraviny a odpady. Ekologickou nebo uhlíkovou stopu můžeme stanovit na osobní úrovni, pro firmu, město, stát nebo pro službu či produkt. Pro stanovení ekologické a uhlíkové stopy jsou rozhodující zejména údaje o spotřebě energií a paliv, místní dopravě a přepravě, spotřebě pitné vody, produkci odpadů a jednotlivých druzích využití ploch. Ekologická stopa je měřítkem lidského nároku na zemský ekosystém. Jde o standardizované měřítko potřeby přírodního kapitálu, který může být porovnán s planetární ekologickou schopností se regenerovat. Ekologická stopa je uměle vytvořená jednotka, která určuje kolik metrů čtverečních Země potřebuje člověk k dané činnosti, či kolik metrů čtverečních Země potřebuje pro svůj život. Jednotka v sobě obsahuje vše od získání potravin přes dopravu až po odpad, který člověk vyprodukuje. Pro výpočty na úrovni města, státu, celé Země se používá jednotka globální hektar. Ekologická stopa je plocha biologicky produktivní země, kterou by město potřebovalo k pokrytí svých nároků na přírodní zdroje a produkci odpadů. Ekologická stopa se vyjadřuje v tzv. globálních hektarech (gha). Někdy se ekologická stopa také nazývá „zeleným“ nebo „ekologickým účetnictvím“. Na jedné straně účetní bilance stojí nároky na zdroje a na druhé možnosti, které poskytují biologicky produktivní plochy na území města, tzv. biokapacita.

Zdroje k tématu redukce uhlíkové stopy:

<https://www.offsetujemeco2.cz/>

<https://www.veronica.cz/otazky?i=507>

<https://tinyurl.com/a8jc7dck>

Financováno
Evropskou unií

VZDĚLÁVACÍ A KULTURNÍ
CENTRUM
KLÁŠTER BROUMOV

